

Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu dla miasta Katowice (SECAP)

Prowadzący: *Daniel Wolny – Urząd Miasta Katowice,*
dr Janina Fudała, Ewa Strzelecka-Jastrzęb – IETU

Miasto Katowice przystąpiło do Porozumienia Burmistrzów – inicjatywy, której celem jest integracja przedstawicieli władz samorządowych chcących dobrowolnie podjąć zobowiązanie realizacji celów Unii Europejskiej w zakresie klimatu i energii. Podpisanie Porozumienia jest równoznaczne z koniecznością opracowania **Planu działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu dla miasta (SECAP)**, określającego podstawowe działania możliwe do realizacji. SECAP zawiera bazową inwentaryzację emisji służącą do śledzenia działań związanych ze zmniejszeniem jej wpływu na środowisko oraz ocenę ryzyka klimatycznego i podatności.

Cztery strategiczne cele realizacji SECAP dla miasta Katowice to:

1. Mitygacja – ograniczenie emisji CO₂ do roku 2030 o co najmniej **40%**;
2. Adaptacja – przygotowanie miasta do występowania zagrożeń klimatycznych;
3. Mobilność – zapewnienie dostępu do zrównoważonej mobilności;
4. Zaangażowanie społeczności – zrównoważony rozwój lokalnej społeczności.

Jednym z głównych założeń opracowania SECAP jest ograniczenie emisji CO₂ w perspektywie do 2030 r. o co najmniej 40% w odniesieniu do roku bazowego. Jako rok bazowy przyjęto rok, dla którego zgromadzono wystarczające dane bilansowe: **2012**.

Plan przewiduje zmniejszenie emisji CO₂ do roku 2030 o: **529 478,38 kgCO₂/rok**, a redukcję końcowego zużycia energii o: **1 201 882,81 MWh/rok**.

Koszt realizacji działań we wszystkich sektorach do roku 2030 wyniesie: **7 256,7 mln zł**, w tym koszty działań miasta: **1 064,9 mln zł**.

Ważnym aspektem SECAP jest przystosowanie struktur miejskich do postępujących zmian klimatycznych. Celem działań jest możliwe zwiększenie niezależnienia wszystkich mieszkańców od nagłych zjawisk pogodowych, a także ich skutków.

Jedną z głównych podstaw sukcesu realizacji SECAP jest zaangażowanie w proces jak najszerszego grona interesariuszy. W trakcie opracowywania tego dokumentu przeprowadzono szerokie konsultacje. W początkowym etapie dotyczyły naboru planowanych do realizacji przedsięwzięć zgłaszanych zarówno przez jednostki miejskie, jak i przedsiębiorców z terenu miasta czy osoby prywatne. Następnie odbyły się spotkania robocze z kluczowymi interesariuszami:

- jednostkami miejskimi,
- przedsiębiorstwami energetycznymi,
- spółdzielniami mieszkaniowymi,
- przedsiębiorstwami transportowymi,
- jednostkami naukowymi i badawczymi,
- organizacjami pozarządowymi.

Realizacja przedsięwzięć będzie wymagać korzystania z dofinansowania ze środków zewnętrznych. Takie możliwości dają m.in.: Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego, Europejski Zielony Ład, ELENA, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Bank Ochrony Środowiska, Bank Gospodarstwa Krajowego, ESCO i inne.

Za realizację planu działań odpowiedzialne są komórki organizacyjne Urzędu Miasta Katowice, jednostki organizacyjne miasta Katowice czy spółki miejskie. Poza strukturami miejskimi działania realizować będą podmioty zewnętrzne, m.in. przedsiębiorstwa energetyczne, zarządcy nieruchomości, spółdzielnie mieszkaniowe, firmy i instytucje, mieszkańcy miasta, przedsiębiorstwa komunikacyjne, organizacje pozarządowe czy inicjatywy społeczne.

Za kontrolę procesu wdrażania działań odpowiedzialny będzie Zespół ds. opracowania, koordynacji oraz monitorowania planów i programów związanych z mitygacją i adaptacją do zmian klimatu.

Kontakt

Daniel Wolny – Kierownik Biura Zarządzania Energią w Urzędzie Miasta Katowice
email: Daniel.Wolny@katowice.eu

Daniel Wolny

Kierownik Biura Zarządzania Energią w Urzędzie Miasta Katowice zajmującego się szeroko rozumianym planowaniem energetycznym oraz inicjowaniem i koordynowaniem działań związanych z realizacją „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Katowice”. Zastępca Przewodniczącej Komisji ds. Lokalnej Polityki Ekoenergetycznej oraz członek Regionalnej Rady ds. Energii działających przy Śląskim Związku Gmin i Powiatów.

Absolwent Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej w Gliwicach o specjalizacji Inżynieria Energetyczna i Chłodnicza, a także studiów podyplomowych w zakresie pedagogiki, matematyki i audytingu energetycznego.

Od 2003 roku zawodowo związany z audytingiem energetycznym obiektów kubaturowych, sieci ciepłowniczych i źródeł ciepła. Autor i współautor kilkuset audytów energetycznych oraz kilkudziesięciu innych opracowań branżowych. Wykładowca i uczestnik wielu szkoleń i kursów związanych z efektywnością energetyczną i ochroną powietrza. Nauczyciel akademicki.

dr Janina Fudała, prof. IETU

Doktor nauk o ziemi, specjalizuje się w planowaniu strategicznym ochrony powietrza w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i europejskiej. Posiada ponad 30-letnie doświadczenie w budowie scenariuszy redukcji emisji do powietrza na różnych poziomach zarządzania oraz inwentaryzacji emisji do powietrza ze źródeł przemysłowych, powierzchniowych i liniowych. Uczestniczyła w 11 międzynarodowych projektach w ramach programów badawczych Unii Europejskiej. Wykonawca ponad 100 krajowych projektów badawczych, 40 raportów Ocen Oddziaływania na Środowisko. Autorka 33 publikacji, w tym 12 w czasopismach z listy filadelfijskiej. Kierownik Naukowej Sieci Tematycznej AIRCLIM-NET „Zanieczyszczenia powietrza/Zmiany klimatu”, Członek Zarządu Regionalnej Komisji Ocen Oddziaływania na Środowisko.

Ewa Strzelecka-Jastrzęb

Absolwentka Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej w zakresie inżynierii chemicznej. Jej doświadczenie zawodowe obejmuje kilka lat pracy w Instytucie Podstaw Inżynierii Środowiska PAN w Zabrze, gdzie jej zainteresowania koncentrowały się na badaniach nad nowymi metodami redukcji emisji tlenków siarki i azotu. Od 1997 roku pracuje w Instytucie Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, gdzie zajmuje się zagadnieniami związanymi z inwentaryzacją wielkości emisji różnych zanieczyszczeń powietrza ze źródeł antropogenicznych oraz prognozowaniem wielkości tych emisji według różnych scenariuszy rozwoju socjoekonomicznego, zarówno w skali regionalnej, krajowej, jak i europejskiej. Prognozy te powiązane są też zwykle z oceną jakości powietrza atmosferycznego na danym terenie. Tą tematyką zajmowała się m.in. uczestnicząc w pracach 9 projektów w ramach programów badawczych UE. Od 2014 roku uczestniczy również w pracach związanych tematycznie ze zmianami klimatu. Była m.in. współautorem ekspertyzy „Ocena wrażliwości terenów miejskich na możliwe zagrożenia wynikające ze zmian klimatu” dla Ministerstwa Środowiska, kierownikiem Zespołu Ekspertów dla Dąbrowy Górniczej w ramach projektu Ministerstwa Środowiska „Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców” oraz współautorem „Diagnozy do Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego (LOF) do roku 2030”, „Diagnozy do planu adaptacji do zmian klimatu dla Lubelskiego Obszaru Metropolitalnego (LOM) do roku 2030” oraz „Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu dla Gminy Tarnowskie Góry”. Jest też współwykonawcą projektu informacyjno-edukacyjnego InfoSMOG-MED, który odpowiadał na potrzeby mieszkańców województwa śląskiego w zakresie dostępu do prognozy jakości powietrza, ostrzeżeń i alertów smogowych oraz informacji o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie.